

Міністерство освіти і науки України

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЕКЗАМЕНАЦІЙНУ КОМІСІЮ
В ДОНБАСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ
МАШИНОБУДІВНІЙ АКАДЕМІЇ**

Краматорськ 2015

Затверджую

В.о. ректора

В.Д. Ковальов

2015 р.

Міністерство освіти і науки України

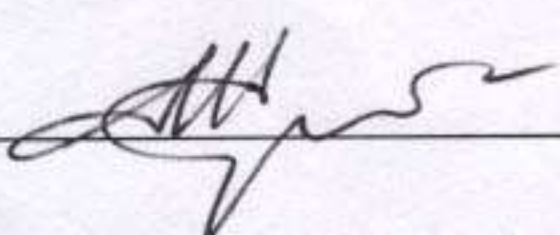

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ЕКЗАМЕНАЦІЙНУ КОМІСІЮ
В ДОНБАСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ
МАШИНОБУДІВНІЙ АКАДЕМІЇ**

ПРИЙНЯТО

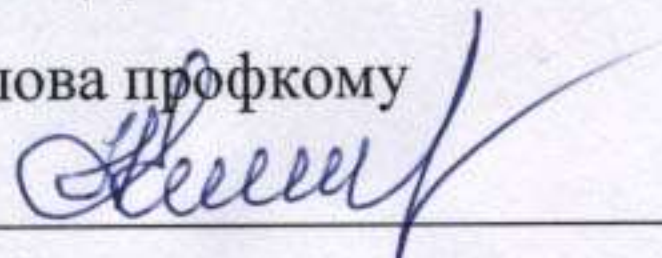
на засіданні вченої ради

Протокол № 8 від «02» квітня 2015 р.

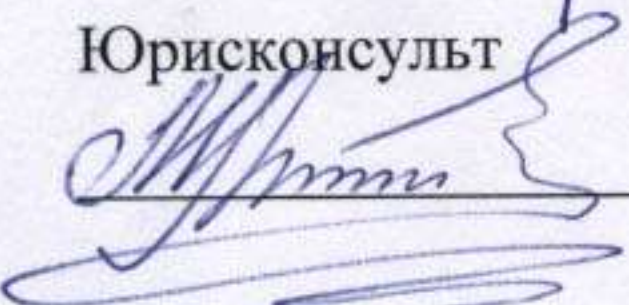
Вчений секретар О.М. Кулік

УЗГОДЖЕНО

Голова профкому

 А.Д. Кошовий

Юрисконсульт

 М.Ю. Мілявський

Краматорськ 2015

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Це Положення розроблено відповідно до закону України «Про вищу освіту» від 1.07.2014 р. № 1556-VII.

1.2 У цьому Положенні терміни вживаються у такому значенні:

- екзаменаційні комісії – комісії, що створюються для проведення атестації випускників Донбаської державної машинобудівної академії (ДДМА);

- рецензія – це критичний відгук на проект (роботу) студента, що надається висококваліфікованими спеціалістами виробничих, наукових і проектних організацій, працівниками і викладачами вищих навчальних закладів, які не працюють у ДДМА, та містить оцінку проекту (роботи) за прийнятою шкалою оцінювання знань.

- атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам стандартів вищої освіти.

Атестація студента здійснюється екзаменаційними комісіями після завершення ним теоретичного та практичного навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на його певних етапах, визначених галузевими стандартами вищої освіти та навчальними планами ДДМА.

1.3 Екзаменаційна комісія створюється щороку як єдина для усіх форм навчання у складі голови та членів комісії з кожного напрямку підготовки (спеціальності) та певних ОКР.

Формування, організацію роботи та контроль за діяльністю екзаменаційних комісій здійснює ректор (перший проректор).

1.4 Завданнями екзаменаційних комісій є: комплексна перевірка й оцінка теоретичної та практичної фахової підготовки студентів-випускників відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня (далі - ОКР); прийняття рішення про присвоєння випускникам відповідної кваліфікації та щодо видачі диплома (диплома з відзнакою з урахуванням рекомендації випускової(их) кафедри (кафедр)); розроблення пропозицій щодо подальшого поліпшення якості підготовки фахівців з відповідного напрямку підготовки (спеціальності).

1.5 Атестація на **бакалаврському** рівні для технічних спеціальностей проводиться у формі захисту дипломного проекту. При атестації з економічних спеціальностей проводиться державний екзамен і захист дипломної роботи. У випадку, якщо стандартом та навчальним планом напрямку підготовки (спеціальності) одночасно передбачено проведення державного екзамену та захист дипломної роботи, передує державний екзамен. Перелік та кількість дисциплін, що виносяться на атестацію, визначаються галузевими стандартами освіти і навчальними планами відповідних напрямів підготовки (спеціальностей).

Програма та форма проведення державних екзаменів (письмово, тестування, у тому числі – комп'ютерне тестування студентів) за пропозицією випускової кафедри затверджується Вченою радою факультету не пізніше ніж за два місяці до їх проведення.

1.6 Атестація на рівні магістра проводиться у формі магістерської роботи.

1.7 Порядок формування і затвердження тематики дипломних проектів, дипломних або магістерських робіт, призначення керівників, підготовки і допуску до захисту, та деякі інші питання визначаються «Інструкцією про підготовку дипломних проектів, дипломних або магістерських робіт у Донбаській державній машинобудівній академії» (див. Додаток 1), яка є невід'ємною частиною цього Положення.

2 ПОРЯДОК КОМПЛЕКТУВАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

2.1 Екзаменаційна комісія створюється щорічно у складі голови, його заступника та членів комісії для кожної спеціальності з усіх форм навчання і діє протягом календарного року. При наявності великої кількості випускників можливе створення декількох комісій для однієї спеціальності. При малій кількості випускників можливе створення спільної комісії для споріднених спеціальностей.

2.2 Головою екзаменаційної комісії призначається фахівець у відповідній галузі або провідний науковець відповідного напрямку наукової діяльності. Головою екзаменаційної комісії може призначатись науково-педагогічний (педагогічний) працівник з напрямку підготовки (спеціальності), який не є працівником ДДМА.

Списки голів комісій за встановленою формою (додаток 2) подаються начальником навчального відділу на затвердження ректору не пізніше ніж за два місяці до початку роботи екзаменаційної комісії.

Голова екзаменаційної комісії знайомить усіх членів з їх правами та обов'язками, забезпечує роботу комісії відповідно до затвердженого розкладу. Він обов'язково повинен бути присутнім при комплексній перевірці знань студентів з основних нормативних дисциплін, при захисті дипломних проектів (робіт), на засіданнях комісії під час обговорення результатів екзаменів, захисту проектів (робіт), виставлення оцінок, вирішення питання присвоєння освітнього чи кваліфікаційного рівня та вручення дипломів. Голова контролює роботу секретаря екзаменаційної комісії щодо підготовки необхідних документів на початку роботи комісії та оформленню протоколів. Складає звіт після закінчення роботи екзаменаційної комісії, який після обговорення на її заключному засіданні подає до навчального відділу.

2.3 Заступником голови екзаменаційної комісії можуть призначатися проректори, декан відповідного факультету та його заступник.

У випадках, коли навчальним планом передбачається складання державних екзаменів перед захистом дипломної роботи, а також проведення екзаменів з окремих дисциплін, за згодою голови екзаменаційної комісії його обов'язки може виконувати заступник.

2.4 До складу екзаменаційної комісії повинні входити завідувач випускової кафедри, професори або доценти кафедр, які формують профіль підготовки

спеціалістів, спеціальних наук, окремих загальнонаукових і загальноінженерних дисциплін, економіки і організації виробництва, а також охорони праці.

До складу екзаменаційної комісії можуть входити представники підприємств і організацій, які замовляли підготовку фахівців, працівники відповідних галузей народного господарства і культури, професори і викладачі інших вищих навчальних закладів, співробітники науково-дослідних інститутів. До числа членів комісії залучається викладач дисципліни, з якої студенти складають екзамен.

За необхідністю до складу комісії можуть бути залучені інші кваліфіковані фахівці відповідного профілю.

Якщо у складі комісії немає представників відповідних профілюючих кафедр, до участі у роботі комісії під час прийому державних екзаменів у випускників можуть бути залучені в якості екзаменаторів професори і доценти цих кафедр. У цьому випадку вони користуються правами членів комісії.

2.5 Персональний склад членів екзаменаційної комісії та екзаменаторів затверджується наказом ректора ДДМА не пізніше як за місяць до початку роботи комісії. Кількість членів екзаменаційної комісії становить не більше чотирьох осіб (в окремих випадках кількість членів екзаменаційної комісії може бути збільшено до шести осіб).

Одна і та ж сама особа може бути головою екзаменаційної комісії не більше трьох років підряд.

Оплата праці голови і членів комісії, які не працюють у ДДМА, здійснюється погодинно, відповідно до діючих нормативних документів і інструкцій з цього питання.

Участь у роботі екзаменаційної комісії заступника голови та членів комісії від ДДМА планується як педнавантаження з відповідною оплатою.

2.6 Секретар екзаменаційної комісії призначається ректором із числа працівників ДДМА. Свої обов'язки він виконує у робочий час із основної посади.

3 ОРГАНІЗАЦІЯ І ПОРЯДОК РОБОТИ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

3.1 Робота екзаменаційних комісій проводиться у терміни, що передбачені навчальними планами кожної спеціальності.

Графік роботи комісії затверджується ректором ДДМА.

Розклад роботи екзаменаційної комісії, узгоджений з головою комісії, затверджується першим проректором за поданням декана факультету і доводиться до загального відома не пізніше, як за місяць до початку складання державних екзаменів або захисту дипломних проектів (робіт). Інтервал між державними екзаменами в кожній групі повинен складати не менше п'яти календарних днів.

Завідувач кафедри несе персональну відповідальність за вирішення організаційних питань по забезпеченню нормальної роботи ДЕК.

3.2 В екзаменаційних комісіях студенти, які закінчують вищий навчальний заклад, складають державні екзамени та захищають кваліфікаційні (дипломні, магістерські) проекти (роботи).

До складання державних екзаменів та до захисту дипломних проектів, дипломних або магістерських робіт допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану.

Списки студентів, допущених до складання державних екзаменів або до захисту дипломних проектів, дипломних або магістерських робіт, подаються в екзаменаційну комісію деканом факультету.

3.3 Не пізніше одного дня до початку державних екзаменів чи захисту дипломних проектів (робіт) у екзаменаційну комісію подаються необхідні матеріали, які забезпечують її компетентну роботу.

3.3.1 До екзаменаційної комісії, незалежно від форми проведення атестації, подаються:

- наказ (витяг з наказу) про затвердження персонального складу комісії зі спеціальності;
- розклад роботи комісії;
- списки студентів за навчальними групами, допущених до захисту дипломних проектів (робіт) чи складання державних екзаменів за підписом декана факультету;
- характеристика на випускників за підписом декана факультету;
- зведена відомість, завірена деканом факультету, про виконання студентом усіх вимог навчального плану і одержання ним оцінок з теоретичних дисциплін, курсових проектів (робіт), виробничих практик та державних екзаменів (лише перед захистом дипломних проектів або робіт).

3.3.2 При складанні державних екзаменів з окремих дисциплін або комплексного екзамену в екзаменаційну комісію додатково подаються:

- навчальні програми з дисциплін, винесених на державні екзамени;
- комплект екзаменаційних білетів;
- перелік наочного приладдя, матеріалів довідкового характеру, передбачених для використання студентами під час підготовки та відповіді на питання державного екзамену, у т.ч. технічні та дидактичні засоби і лабораторне обладнання.

Примітка: Екзаменаційні білети, варіанти завдань, перелік наочного приладдя і матеріалів складають викладачі; розглядає їх випускова кафедра; затверджує декан факультету.

3.3.3 При захисті дипломних проектів (робіт) до екзаменаційної комісії подаються:

- виконаний дипломний проект (робота) з підписом (записом на нього висновку) завідуючого випускової кафедри про допуск студента до захисту;
- подання голові екзаменаційної комісії щодо захисту проекту (роботи) (додаток 3);

- письмова зовнішня рецензія на дипломний проект (роботу) (додатки 4 і 5).

Примітка: Рецензування дипломних проектів (робіт) доручають висококваліфікованим спеціалістам виробничих, наукових і проектних організацій, працівникам і викладачам вищих навчальних закладів, які не працюють у ДДМА, працівникам і викладачам ДДМА, які не працюють на цій випусковій кафедрі. Склад рецензентів затверджується ректором ДДМА за поданням завідуючого відповідної кафедри, узгодженням із деканом факультету. Рецензія повинна мати оцінку проекту (роботи) за прийнятою шкалою оцінки знань. Негативна рецензія не є підставою для відхилення проекту (роботи) від її захисту.

3.3.4 До екзаменаційної комісії можуть подаватися й інші матеріали, що характеризують освітню та професійну компетентність випускника, наукову та практичну цінність виконаного ним проекту (роботи): друковані статті, заяви на патент, патенти, акти про практичне впровадження результатів дипломного проектування, зразки матеріалів, макети, вироби, нові технології, оригінальні математичні моделі та програми тощо.

3.4 Захист дипломних проектів, дипломних або магістерських робіт проводиться на відкритому засіданні екзаменаційної комісії за участю не менше половини її складу при обов'язковій присутності голови комісії. Складання державних екзаменів проводиться в закритому режимі за участю більше половини складу комісії при обов'язковій присутності її голови.

3.4.1 З метою перевірки теоретичної і практичної підготовки студентів можливе проведення державного екзамену за білетами, складеними у повній відповідності до навчальних програм, що мають теоретичну і практичну частину з окремих дисциплін. Знання теоретичного матеріалу з профільюючих дисциплін можна перевірити методом комплексного тестування всього потоку студентів за індивідуальними завданнями (письмово). Практичну частину екзамену виконують із залученням реального об'єкту майбутньої професійної діяльності або діючої моделі такого об'єкту.

Структуру кожного державного екзамену, послідовність і терміни проведення, порядок та форма перевірки знань студентів за різними видами атестації, встановлюються Вченою радою факультету і доводяться до загалу розпорядженням першого проректора. Державний екзамен для студента проводиться в один день і його загальна тривалість не повинна перевищувати чотирьох астрономічних годин.

На державному екзамені кожен студент виконує завдання індивідуально. Студент має право звернутися до членів ДЕК за роз'ясненнями змісту завдання.

Студентам забороняється обмінюватися інформацією у будь-якій формі або використовувати інші матеріали та засоби, крім дозволених. Під час складання державного екзамену студентам забороняється, без крайньої на то потреби, виходити із приміщення, де проводиться екзамен. Також категорично забороняється користування мобільними телефонами (вони мають бути вимкнутими).

Члени екзаменаційної комісії зобов'язані контролювати дотримання студентами встановленого порядку проведення державного екзамену.

У разі порушення студентом дисципліни під час державного екзамену (списування, підміна завдання, використання недозволених матеріалів чи засобів тощо) голова або заступник екзаменаційної комісії відсторонює його від екзамену і студенту виставляється нуль балів і оцінка „незадовільно”.

Після закінчення державного екзамену забороняється будь-яке доопрацювання роботи або проведення співбесіди із студентом з метою уточнення наведених студентом відповідей.

Примітка: Оплата праці за перевірку екзаменаційних письмових робіт здійснюється у порядку, передбаченому наказом ректора про нормування часу.

3.4.2 Захист дипломних проектів (робіт) здійснюється як у вищих навчальних закладах, так і на підприємстві, в установах та організаціях, для яких тематика проектів (робіт), поданих для захисту, становить науково-теоретичну або практичну зацікавленість.

3.4.3 Проведення засідання екзаменаційної комісії при захисті дипломного проекту (дипломної роботи) включає:

- оголошення секретарем екзаменаційної комісії прізвища, імені та по батькові студента, теми його проекту (роботи);
- оголошення здобутків студента (наукових, творчих, рекомендацій випускової кафедри);
- доповідь студента у довільній формі про сутність проекту (роботи), основні технічні (наукові) рішення, отримані результати та ступінь виконання завдання. При цьому можуть використовуватися різні форми візуалізації доповіді: обов'язковий графічний матеріал проекту, визначений завданням на дипломне проектування, слайди, мультимедійні проектори, аудіо -, відеоапаратура тощо;
- демонстрацію експерименту; залежно від часу, який необхідний для демонстрації експерименту в повному обсязі, або можливості розміщення експериментального обладнання, макетів, зразків тощо демонстрація може проводитися або безпосередньо на засіданні екзаменаційної комісії або напередодні захисту в лабораторії, де знаходиться експериментальний зразок, у присутності членів екзаменаційної комісії, яким головою екзаменаційної комісії доручено ознайомлення з експериментальною частиною проекту (роботи);
- відповіді на запитання членів екзаменаційної комісії;
- оголошення секретарем екзаменаційної комісії відгуку керівника або виступ керівника зі стислою характеристикою роботи випускника в процесі підготовки проекту (роботи);
- оголошення секретарем екзаменаційної комісії рецензії на проект (роботу);
- відповіді студента на зауваження керівника проекту (роботи) та рецензента;
- оголошення голови екзаменаційної комісії про закінчення захисту.

Тривалість захисту одного дипломного проекту (роботи), як правило, не повинна перевищувати 30 хвилин. Для розкриття змісту дипломного проекту (роботи) студенту надається не більше 20 хвилин.

3.5 Засідання екзаменаційної комісії оформлюється протоколом. Тривалість засідання не повинна перевищувати шести астрономічних годин на день (форма протоколу - додатки 6,7 і 8).

3.6 Результати складання державних екзаменів і захисту дипломних проектів (робіт) оцінюються за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно») і за бальною шкалою оцінювання. Обидві оцінки заносяться у виписку до диплома. Оцінки державного екзамену заносяться у протокол (Додаток 6).

При визначенні оцінки проекту (роботи) приймається до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студента.

Рішення екзаменаційної комісії про оцінку знань, виявлених при складенні екзаменів або захисту проекту (роботи), а також про присвоєння студентам кваліфікації та видання випускникам дипломів (загального зразка чи з відзнакою) приймається на закритому засіданні комісії відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у її засіданні. При однаковій кількості голосів голос голови комісії є вирішальним. Оцінка екзаменаційної комісії є остаточною. У виключних випадках комісія може переглянути своє рішення протягом трьох днів після оголошення результатів атестації. Для цього студент, не згодний з отриманою оцінкою, не пізніше ніж на наступний день після оголошення результатів атестації повинен звернутись до голови комісії з обґрунтованою письмовою апеляцією. За результатом апеляції оцінка роботи не може бути зменшена, а тільки залишена без зміни або підвищена. Результат розгляду апеляції фіксують на роботі студента і підтверджують підписами голови і членів ДЕК. Після цього оцінка вноситься у протокол ДЕК.

Примітка: Оцінка державного екзамену і захисту дипломного проекту виставляє кожен член комісії, а голова підсумовує їх результати щодо кожного студента. За теоретичну і практичну частину екзамену виставляється одна оцінка. Повторне складення (перескладення) державного екзамену і захист дипломного проекту (роботи) з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Результати захисту дипломних проектів, дипломних або магістерських робіт, а також складання державних екзаменів, оголошуються, як правило, у цей же, або наступний день після оформлення протоколів засідання державної комісії.

3.7 Студенту, який захистив дипломний проект (роботу), склав державні екзамени відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки, рішенням екзаменаційної комісії присвоюється відповідно освітній рівень (кваліфікація), видається державний документ про освіту (кваліфікацію).

Студенту, який отримав підсумкові оцінки "відмінно" не менше як з 75 відсотків усіх навчальних дисциплін та індивідуальних завдань, передбачених навчальним планом, а з інших навчальних дисциплін та індивідуальних за-

вдань — оцінки "добре", склав державні экзамен з оцінками "відмінно", захистив дипломний проект, дипломну або магістерську роботу з оцінкою "відмінно", а також виявив себе в науковій (творчій) роботі, що підтверджується рекомендацією кафедри, видається документ про освіту (кваліфікацію) з відзнакою, про що записується у протоколі засідання комісії.

3.8 У тих випадках, коли складання державних екзаменів або захист дипломного проекту (роботи) не відповідає вимогам рівня атестації, екзаменаційна комісія приймає рішення про те, що студент є неатестованим, про що відзначається у протоколі засідання комісії.

Студент, який отримав незадовільну оцінку при складенні державного екзамену або при захисті дипломного проекту (роботи) відраховується з вищого навчального закладу. Йому видається академічна довідка встановленого зразка.

У випадках, коли захист дипломного проекту (роботи) визнається незадовільним, екзаменаційна комісія встановлює, чи може студент подати на повторний захист той самий проект (роботу) з доопрацюванням, чи він зобов'язаний опрацювати нову тему, визначену відповідною кафедрою.

3.9 Якщо студент не з'явився на засідання екзаменаційної комісії для складання екзаменів або захисту дипломного проекту (роботи), то в протоколі комісії відзначається, що він є неатестованим у зв'язку з неявкою на засідання комісії.

Студенти, які не атестовані у затверджений для них термін і не склали державний екзамен або не захистили дипломний проект (роботу), мають право на повторну атестацію в наступний термін роботи екзаменаційної комісії протягом трьох років після закінчення вищого навчального закладу на засадах, визначених «Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Повторно складаються тільки ті державні екзамени, з яких була отримана незадовільна оцінка, з урахуванням змін, що відбулися у навчальних програмах цих дисциплін.

Примітка. Перелік дисциплін, що виносяться на державні екзамен для осіб, котрі не склали ці екзамен, визначається навчальним планом, який діяв в рік закінчення студентом теоретичного курсу.

Студентам, які не складали державні екзамен або не захищали проект (роботу) з поважної причини (документально підтвердженої), ректором ДДМА може бути продовжений строк навчання до наступного терміну роботи екзаменаційної комісії із складанням державних екзаменів чи захисту дипломних проектів, дипломних або магістерських робіт відповідно, але не більше, ніж на один рік.

4 ПОРЯДОК ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ РОБОТИ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ

4.1 Усі засідання екзаменаційної комісії протоколюються. У протоколи вносяться оцінки, одержані на державних екзаменах або при захисті дипломного проекту (роботи), записуються питання, що ставились, особливі думки чле-

нів комісії, вказується здобутий освітній рівень (кваліфікація), а також, який державний документ про освіту (кваліфікацію) (з відзнакою чи без відзнаки) видасться студенту-випускнику, що закінчив вищий навчальний заклад.

Протоколи підписують голова та члени екзаменаційної комісії, які брали участь у засіданні. Книга протоколів зберігається у вищому навчальному закладі.

4.2 Після закінчення роботи екзаменаційної комісії голова комісії складає звіт, який затверджується на її заключному засіданні, і подає його ректору ДДМА в двох примірниках у двотижневий термін після закінчення роботи комісії. У разі проведення декількох видів атестації з однієї спеціальності (державні екзамени, захисти дипломних проектів (робіт) бакалаврів і магістрів) подаються окремі звіти з кожного виду атестації, або зведений звіт, який містить параграфи з окремих видів атестації.

У звіті відображаються рівень підготовки фахівців з напряму підготовки (спеціальності) і характеристика знань, умінь та компетентностей випускників, якість виконання проектів (робіт), актуальність їх тематики та відповідність сучасному стану науки, техніки і виробництва. Вказуються недоліки, допущені у підготовці фахівців, зауваження щодо забезпечення організації роботи екзаменаційної комісії тощо. У ньому даються пропозиції щодо:

- поліпшення якості підготовки фахівців;
- усунення недоліків в організації проведення державних екзаменів і захисту випускних проектів (робіт);
- можливості публікації основних положень проектів (робіт), їх використання у навчальному процесі на підприємствах, установах та організаціях;
- надання випускникам відповідного ОКР рекомендації щодо вступу до аспірантури.

Звіт про підсумки здачі державних екзаменів має віддзеркалювати оцінку науково-теоретичної і практичної підготовки студентів, їх освітнього та кваліфікаційного рівнів у відповідності до вимог стандарту якості освіти.

4.3. Питання про підсумки роботи екзаменаційної комісії та розроблені відповідні заходи обговорюються на засіданні випускних кафедр і рад факультетів. Загальні підсумки атестації студентів підводяться на засіданні Вченої ради ДДМА.

ДОДАТОК 1

ІНСТРУКЦІЯ

щодо підготовки дипломних проектів, дипломних або магістерських робіт у Донбаській державній машинобудівній академії

1 Дипломне проектування (виконання дипломних проектів, виконання дипломних робіт з економічних спеціальностей, дипломних робіт бакалавра, магістерських робіт) є завершальним етапом навчання студентів в академії і має на своїй меті:

- систематизацію, закріплення і розширення теоретичних і практичних знань за фахом і застосування цих знань при рішенні конкретних наукових, технічних, економічних і виробничих задач;
- розвиток навиків ведення самостійної роботи і оволодіння методикою дослідження і експериментування при рішенні проблем і питань, що розробляються в дипломному проекті, дипломній або магістерській роботі;
- з'ясування підготовленості студентів для самостійної роботи в умовах сучасного виробництва, прогресу науки, техніки і культури.

Порядок захисту дипломних проектів, дипломних або магістерських робіт визначається «Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Донбаській державній машинобудівній академії».

2 Тематика дипломних проектів, дипломних або магістерських робіт повинна бути актуальною, відповідати сучасному стану і перспективам розвитку науки і техніки, за своїм змістом відповідати завданням, викладеним в п.1 дійсної інструкції.

При виборі тематики рекомендується враховувати реальні завдання підприємств, на які планується розподіл випускників. Тематика дипломних проектів, дипломних або магістерських робіт розглядається і затверджується радою факультету до 1 листопада кожного року. Теми дипломних проектів, дипломних або магістерських робіт визначаються випусковими кафедрами. Загальний перелік тем дипломних проектів, дипломних або магістерських робіт щорічно оновлюється.

Щорічно протягом двох тижнів з початку навчання за програмою магістра (спеціаліста) на всіх кафедрах повинен бути оголошений перелік тем дипломних проектів, дипломних або магістерських робіт, затверджений радою факультету на поточний навчальний рік із вказівкою прізвища, імені і по-батькові керівника. Допускається не більше 6 дипломних проектів на одного керівника з технічних спеціальностей, 8 – з економічних і 10 – по відділенню післядипломної освіти. Причому загальна кількість дипломників по денному відділенню, заочному відділенню і по відділенню післядипломної освіти не повинна перевищувати 12 осіб. В окремих випадках, з дозволу першого проректора, кількість дипломників у одного керівника може бути збільшена на одного або двох.

3 Студентам надається право вибору теми дипломного проекту, дипломної або магістерської роботи. Студент може запропонувати для проекту (роботи) свою тему з необхідним обґрунтуванням доцільності її розробки.

При розподілі тем переважним правом користуються студенти, які виконуватимуть проект за замовленням конкретного підприємства з подальшим розподілом на це підприємство, або у випадку, коли окремі розділи даної теми розроблялись студентом на 3-4-му курсі. Найменування теми за замовленням підприємств повинно бути підписано головним фахівцем або керівником підприємства і відповідати всім вимогам, що пред'являються до дипломних проектів (робіт).

За інших рівних умов пріоритет у виборі теми і керівника повинен надаватися студентові, що має вищий рейтинг.

Закріплення за студентом теми проекту (роботи) за його особистою письмовою заявою і за поданням кафедри оформляється наказом ректора академії (або за його дорученням деканом факультету) не пізніше, ніж через три місяці після початку занять за програмою підготовки бакалаврів (магістрів).

Відповідно до теми дипломного проекту, дипломної або магістерської роботи керівник проекту (роботи) видає студентові завдання з вивчення об'єкту практики і збору матеріалу до проекту (роботи). Одночасно студентові видається завдання на проект (роботу), складене керівником і затверджене завідувачем кафедри, з вказівкою терміну виконання. Форма завдання встановлюється наказом ректора за поданням декана факультету. Це завдання разом з проектом (роботою) представляється в ДЕК.

4 Наказом ректора (або за його дорученням деканом факультету) за поданням кафедри призначаються керівники дипломних проектів, дипломних або магістерських робіт з числа професорів і доцентів академії. Керівниками можуть бути наукові співробітники і висококваліфіковані фахівці інших установ і підприємств, а також найбільш досвідчені викладачі і наукові співробітники академії.

Керівник дипломного проекту (роботи):

- видає студенту завдання на проект (роботу);
- допомагає студентові в розробці детального календарного графіка роботи на весь період дипломного проектування (виконання роботи) і затверджує цей графік;
- пропонує студентові необхідну основну літературу, довідкові і архівні матеріали, типові проекти і інші джерела інформації;
- проводить систематичні, передбачені розкладом, бесіди із студентом і надає йому консультації. Заняття за розкладом повинні складати не меншого 70% часу, що відводиться на керівництво дипломним проектуванням. Один екземпляр розкладу передається в диспетчерську, інший – вивішується на дошці оголошень кафедри;
- контролює хід виконання і фіксує (у своєму журналі і в робочому зошиті студента) ступінь готовності дипломного проекту (роботи) (у відсотках до загального обсягу роботи);

- у разі суттєвого відставання студента від затвердженого графіка своєчасно інформує про це завідувача випускної кафедри і деканат.

5 За пропозицією керівника проекту (роботи) у разі потреби кафедри надається право запрошувати консультантів з окремих розділів проекту (роботи) за рахунок ліміту часу, відведеного на керівництво проектом (роботою).

Консультантами з окремих розділів проекту (роботи) можуть призначатися професори і викладачі вищих навчальних закладів, а також висококваліфіковані фахівці і науковці інших установ і підприємств. Консультанти перевіряють відповідну частину виконаної студентом роботи, ставлять на ній свій підпис.

6. Випускові кафедри повинні розробляти і забезпечувати студентів до початку виконання проекту (роботи) методичними вказівками, в яких встановлюється обов'язковий об'єм вимог до проекту (роботи) стосовно спеціальності.

7 Дипломний проект, дипломна або магістерська робота виконується на основі глибокого вивчення літератури за фахом (підручників, навчальних посібників, монографій, періодичної літератури, журналів на іноземних мовах, нормативної літератури і т.п.).

Перелік цієї літератури указується разом із затвердженою тематикою. Студент повинен мати гарантовану можливість доступу до неї.

У кожному проекті (роботі) повинна бути розроблена основна тема відповідно до програми, схваленої кафедрою, зокрема окремі сучасні і перспективні теоретичні і практичні питання. Наприклад, на інженерних спеціальностях в конструкторських проектах (роботах) окрім основної теми повинні одержувати освітлення питання технології, автоматизації і комплексної механізації виробництва, стандартизації, наукової організації праці і управління виробництвом і т.і. Кожен технічний проект повинен мати відповідну економічну частину і розділ, присвячений питанням охорони праці.

Пояснювальна записка до проекту (роботи) повинна в короткій і чіткій формі розкривати творчий задум проекту (роботи), містити методи дослідження, прийняті методи розрахунку і самі розрахунки, опис проведених експериментів, їх аналіз і висновки з них, техніко-економічне порівняння варіантів і, при необхідності, супроводжуватися ілюстраціями, графіками, ескізами, діаграмами, схемами і т.і.

У тих випадках, коли в проектах (роботах) містяться складні математичні розрахунки, для їх проведення, як правило, застосовується комп'ютерна техніка.

Креслення по формату, умовні позначення, шрифти і масштаби повинні строго відповідати вимогам діючих стандартів. Як правило, креслення виконуються в олівці і супроводжуються специфікаціями. Креслення також можуть бути виконані із використанням програм комп'ютерної графіки і роздруковані на плоттері. За пропозицією випускової кафедри і з дозволу першого проректора допускається цілком, або частково проекти (роботи) представляти у вигляді презентацій на комп'ютері або графопроекторі.

8 Студент за рекомендацією кафедри може представити додатково короткий зміст проекту (роботи) однією з іноземних мов, про що необхідно

повідомити заздалегідь і може супроводжуватися питаннями до студента цією мовою.

9 Перед початком виконання проекту (роботи) студент повинен розробити календарний графік роботи на весь період з вказівкою черговості виконання окремих етапів і після схвалення керівником представити на затвердження завідувачеві випускової кафедри.

У цьому графіку повинен бути обов'язково вказаний час виконання розділів з економіки, охорони праці і безпеки життєдіяльності, узгоджений з відповідними кафедрами.

10 Кожний студент двічі по закінченні 40-50% і 70-80% часу, відведеного на дипломування звітує перед керівником проекту і завідувачем кафедрою про ступінь готовності проекту (роботи). На основі звіту керівник проекту і завідувач кафедрою встановлюють відсоток виконання проекту на момент звіту, оцінюють відношення студента до роботи і передають відповідні відомості в деканат за такою формою:

П.І.Б. студента	% виконання дипломного про- екту (роботи)	Кількість пропу- щених годин на- вчання	Ставлення сту- дента до вико- нання проекту (роботи)
--------------------	---	---	---

Якщо студент пропустив передбачені розкладом індивідуальні бесіди і консультації без поважних причин при незадовільному ставленні до роботи, то випускова кафедра може вийти з пропозицією про відрахування такого студента за невиконання вимог навчального плану і графіка навчального процесу.

11 Завідувач кафедри і декан факультету зобов'язані регулярно наглядати за ходом дипломного проектування, вимагаючи від студентів виконання календарних графіків роботи і здійснюючи необхідний методичний інструктаж викладачів.

Керівники проектів і завідувачі випускних кафедр також наглядають за тим, щоб проекти (роботи) студенти виконували самостійно. Якщо буде виявлено, що проект (робота) виконаний не самим студентом, то, після розгляду питання на засіданні випускової кафедри, він не допускається до захисту (або знімається з захисту) і за поданням декана ректор розглядає питання про відрахування цього студента із ДДМА.

12 За прийняті в проекті (роботі) рішення і за правильність всіх даних відповідає студент – автор проекту (роботи). За принципові рішення разом із студентом несе відповідальність керівник проекту (роботи).

13 Виконаний проект (робота), підписаний студентом і консультантами, надається студентом керівникові, не пізніше ніж за десять днів до планованого захисту. Після перегляду і схвалення проекту (роботи) керівник підписує його (її). Студент передає проект (роботу) на перевірку і підпис нормоконтролеру, а потім, разом із письмовим відгуком керівника, представляє завідувачеві кафедрою. У відгуку повинна бути характеристика виконаної роботи за всіма розді-

лами проекту (роботи). Відгук керівника має відзеркалювати: здатність студента ставити і вирішувати питання в обраній галузі; спроможність студента працювати з документацією і літературою, робити пошук інформації; знання студентом вимог стандартів; систематичність в роботі, дотримання ним календарного плану; здібності студента до виконання аналітичного аналізу і до науково-дослідної роботи; рівень підготовки студента з фундаментальних дисциплін, володіння комп'ютерною технікою і сучасними інформаційними технологіями, знання в галузі економіки та інше; пропозиції екзаменаційної комісії щодо оцінки виконаної роботи і присвоєння відповідної кваліфікації. Завідувач кафедри на підставі цих матеріалів вирішує питання про допуск студента до захисту, роблячи про це відповідний запис на проекті (роботі). У випадку якщо завідувач кафедри не вважає можливим допустити студента до захисту проекту (роботи), це питання розглядається на засіданні кафедри за участю керівника. Протокол засідання кафедри представляється через декана факультету на затвердження ректорові академії.

14 Проект (робота), допущений випусковою кафедрою до захисту, направляється деканом факультету на рецензію не пізніше ніж за п'ять днів до захисту проекту.

У якості рецензентів можуть залучатися викладачі інших кафедр (за списком, затвердженим першим проректором) або фахівці виробництва і наукових установ.

Рецензент, як правило, повинен бути присутнім на захисті відповідного дипломника. Якість рецензій надалі узагальнюється і аналізується при розгляді питання якості дипломних проектів на радах факультетів і академії в цілому.

Робота викладачів ДДМА з рецензування входить в учбове навантаження.

15 Кожна випускна кафедра рекомендує на конкурс два – три кращі дипломні проекти (магістерські роботи) за фахом. Конкурс організується і проводиться згідно з діючим «Положенням про конкурс дипломних проектів і магістерських робіт в ДДМА».

ДОДАТОК 2

Форма № Н-8.04

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Ректор ДДМА _____

_____ 20__ року

ПОДАННЯ

до затвердження голів екзаменаційних (кваліфікаційних) комісій з установалення відповідності рівня освітньої підготовки кадрів до вимог освітньо-професійної програми та присвоєння їм кваліфікації за освітньо-кваліфікаційним рівнем

_____ на 20__ рік

(бакалавр, , магістр) _____ (повне найменування вищого навчального закладу)

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Найменування установи, посада	Вчений ступінь, вчене звання	Який навчальний заклад закінчив і коли	Присвоєна кваліфікація і спеціальність за дипломом	Строк роботи за фахом	Строк роботи в ДЕК
1	2	3	4	5	6	7	8
*							
*							

* Вказується код і повна назва напрямку підготовки, спеціальності відповідного освітньо-кваліфікаційного рівня.

М.П.

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали керівника вищого навчального закладу)

ДОДАТОК 3

Форма № Н-8.01

_____ (повне найменування вищого навчального закладу)

ПОДАННЯ

ГОЛОВІ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ЩОДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОГО(Ї) ПРОЕКТУ (РОБОТИ)

Направляється студент _____ до захисту дипломного проекту (роботи)
(прізвище та ініціали)
за напрямом підготовки _____,
спеціальністю _____,
(шифр і назва спеціальності)
на тему: _____
(назва теми)

Дипломний проект (робота) і рецензія додаються.

Декан факультету _____

(підпис)

О.Л. Єськов

(прізвище та ініціали)

Довідка про успішність

_____ за період навчання в академії, на факультеті _____
(прізвище та ініціали студента)
з 20 ____ року до 20 ____ року повністю виконав навчальний план за напрямом _____ під-
готовки, спеціальністю з таким середнім балом _____

Інспектор факультету _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Висновок керівника дипломного проекту (роботи)

Студент(ка) _____

Керівник проекту (роботи) _____

(підпис)

“ ”

20

року

Висновок кафедри, циклової комісії про дипломний проект (роботу)

Дипломний(у) проект (роботу) розглянуто. Студент(ка) _____

(прізвище та ініціали)

допускається до захисту цього(цієї) проекту (роботи) в Екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____

(назва)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

“ ”

20

року.

ДОДАТОК 4
ДОНБАСЬКА ДЕРЖАВНА МАШИНОБУДІВНА АКАДЕМІЯ

РЕЦЕНЗІЯ

на бакалаврську (магістерську) роботу студента факультету

напрям (спеціальність) _____

(ПІБ студента)

на тему: _____

Актуальність роботи, методологічний рівень й практична значущість роботи:

Позитивні риси:

Негативні риси:

Бакалаврську (магістерську) роботу допущено до захисту в ЕК
Дипломна робота виконана на високому науково-технічному рівні, має практичну цінність і відповідає всім вимогам що пред'являється вищою школою до кваліфікаційних робіт на рівень «магістр».

Студент _____ заслуговує оцінки _____.

Рецензент роботи:

Підпис _____

Дата _____.

ДОДАТОК 5

Форма № Н-8.02

(повне найменування вищого навчального закладу)

ПРОТОКОЛ № _____ від „____” _____ 20 ____ року

засідання Екзаменаційної комісії № _____

З розгляду дипломного(ї) проекту (роботи) студента(ки) _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

на тему _____

ПРИСУТНІ:

ГОЛОВА _____,
(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

члени ЕК _____

ДИПЛОМНИЙ(У) ПРОЕКТ (РОБОТУ) ВИКОНАНО:

під керівництвом _____,
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

з консультацією _____,
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

ДО ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ПОДАНО ТАКІ МАТЕРІАЛИ:

1. Подання голові ЕК щодо захисту дипломного(ї) проекту (роботи), у якому містяться довідка про успішність, висновок керівника, висновок кафедри _____

2. Креслення, презентації на _____ аркушах.

3. Рецензія _____,
(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

4. Навчальна карта студента

5. Резюме до дипломного проекту (роботи) _____ МО-
вою.

(вказати мову)

Після повідомлення студента (протягом ____ хв.) про виконаний дипломний(у) проект (роботу) йому поставлені такі запитання:

1. _____
(прізвище й ініціали особи, що поставила запитання, зміст запитання)

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

УХВАЛИЛИ:

1. Визнати, що студент(ка) _____
(прізвище та ініціали)

виконав(ла) і захистив(ла) дипломний(у) проект (роботу) з оцінкою
за національною шкалою _____; кількість балів _____

2. Присвоїти

(прізвище, ім'я, по батькові)

кваліфікацію

за

спеціальністю

3. Видати

диплом

(з відзнакою, звичайного зразка)

4. Відзначити, що _____

Голова ЕК: _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Члени ЕК: _____

(прізвище та ініціали й посада особи, що склала протокол, підпис)

ДОДАТОК 6
(для економічних спеціальностей)

Форма № Н-8.02

(повне найменування вищого навчального закладу)

ПРОТОКОЛ № _____ **від „**____**”** _____ **20**____ **року**

засідання Екзаменаційної комісії № _____

З розгляду дипломного(ї) проекту (роботи) студента(ки) _____

(прізвище, ім'я та по батькові)

на тему _____

ПРИСУТНІ:

ГОЛОВА _____,
(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

члени ЕК _____

ДИПЛОМНИЙ(У) ПРОЕКТ (РОБОТУ) ВИКОНАНО:

під керівництвом _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

з консультацією _____
(посада, науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові)

ДО ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ ПОДАНО ТАКІ МАТЕРІАЛИ:

1. Подання голові ЕК щодо захисту дипломного(ї) проекту (роботи), у якому містяться довідка про успішність, висновок керівника, висновок кафедри _____

2. Рецензія _____
(науковий ступінь, вчене звання, посада, прізвище, ім'я, по батькові)

3. Навчальна карта студента

4. Резюме до дипломного проекту (роботи) _____ МО-
вою.

(вказати мову)

Після повідомлення студента (протягом ____ хв.) про виконаний дипломний(у) проект (роботу) йому поставлені такі запитання:

1. _____
(прізвище й ініціали особи, що поставила запитання, зміст запитання)
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

УХВАЛИЛИ:

1. Визнати, що студент(ка) _____
(прізвище та ініціали)

виконав(ла) і захистив(ла) дипломний(у) проект (роботу) з оцінкою
за національною шкалою _____; кількість балів _____

4. Присвоїти

(прізвище, ім'я, по батькові)

кваліфікацію

за

спеціальністю

5. Видати

диплом

(з відзнакою, звичайного зразка)

4. Відзначити, що _____

Голова ЕК: _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Члени ЕК: _____

(прізвище та ініціали й посада особи, що склала протокол, підпис)

ДОДАТОК 7

Форма № Н – 8.03

_____ (повне найменування вищого навчального закладу)

ПРОТОКОЛ № _____ від „____” _____ 20__ року

ЗАСІДАННЯ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ № _____ ЩОДО ПРИЙМАННЯ ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ З _____

у студентів _____ групи, напрямку підготовки _____

(шифр і назва)

спеціальності _____

факультету _____

(шифр і назва)

Присутні:

голова _____

члени: 1. _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

2. _____

(посада, науковий ступінь, вчене звання)

3. _____

Засідання розпочато о _____ год. _____ хв.

4. _____

Закінчено о _____ год. _____ хв.

5. _____

ДОДАТОК 8

Форма навчання, спеціальність, кваліфікаційний рівень	Допущено до захисту	Захищено		Оцінка ДЕК						Дипломи з відзнакою		Рекомендовано в аспірантуру		Рекомендовано ДЕК до застосування		Захищено на підприємствах		Виконано дипломних проєктів								Комплексне дипломне проєктування	Кіл. проєктів, викон. з елементами САПР						
		Кіл.	%	Відмінно	Добре	Задовільно	Кіл.	%	Кіл.	%	Кіл.	%	Кіл.	%	Кіл.	%	Кіл.	%	Кіл.	%	Кіл.	%	Кіл.	%	Кіл.		%						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	35	36
8.092501 – магістри (5к)																																	
7.092501 - спеціалісти																																	
Усього																																	